

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA

LOODUSKAITSE KOMISJON

Eesti TA Looduskaitse Komisjoni koosoleku protokoll

Eesti TA LKK koosolek toimus 19.11.1999. Tartus, Baeri majas

Koosoleku päevakord:

1. Järeelvalve metsaõigusnormide täitmise üle. Henn Alton
2. Kevadsuvisest metsaraidest. Asko Lõhmus
3. Haanja Looduspark ja talisport. Mati Kivistik.
4. Talispordi võimalused Haanja vallas. Jüri Gotmans
5. Saaremaa süvasadamast. Andres Kuresoo
6. Kohalalgatatu.

Koosolek algas kell 13.00 ja lõppes kell 17.00.

Komisjoni liikmetest osalesid: Vaike Hang, Arvi Järvekülg, Kuulo Kalamees, Are Kont, Vilma Kuusk, Vilju Lilleleht, Ann Marvet, Aleksander Maastik, Tõnu Möls, Ingmar Ott, Ivar Puura, Urmas Tartes, Üllas Ehrlich, Hans Trass ja Toomas Kukk.

Kirjalikult esitasid oma arvamuse otsuste projektide kohta: Toomas Saat, Loit Reintam ja Hardi Tullus.

Külastitena osalesid aruteludes Henn Alton, Asko Lõhmus, Mati Kivistik, Juri Gotmans, Andres Kuresoo, Ülle Reier.

Koosolekut juhatas Urmas Tartes.

1. Olles ära kuulanud Eesti Ornitoloogiaühingu linnukaitsekomisjoni esimehe Asko Lõhmuse ettekande ja tutvunud professorite Jaanus Paali, Raivo Männi, akadeemik Loit Reintami kirjalikult esitatud arvamustega kevadise ja suvise metsaraide ökoloogilistest tagajärgedest, milleks on pikaajaline kahjustav mõju mullastikule, seenestikule, taimestikule ja loomastikule ning sealtkaudu ka tulevasele puidutoodangule, TA Looduskaitse Komisjon **otsustas**:

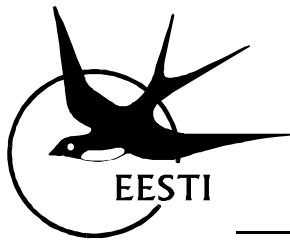
- 1) Pidada praegu kehtivat kevadist ja suvist metsatööde korraldust lubamatuks ja pikaajalises perspektiivis majanduslikult kahjulikuks;
- 2) Teha ettepanek Vabariigi Valitsusele ette valmistada ja esitada Riigikogule Metsaseaduse parandusettepanek, millega keelustatakse metsaraie ajavahemikul 01. aprillist kuni 31. juulini.
- 3) avaldada valmisolekut osaleda vastavate materjalide ettevalmistamisel.

2. Olles ära kuulanud Haanja looduspargi direktori Mati Kivistiku ja Haanja vallavanema Juri Gotmansi ettekanded talispordi arenguvõimaulustest Haanjas, ning sellele järgnenud arutelu käigus TA Looduskaitse Komisjon **otsustas**:

- 1) Toetada talispordi arendamist Haanjamaal. Senisest enam tähelepanu on vaja pöörata murdmaasuusatamise arendamisele. Talispordi arendamisel tuleb järgida Haanja Looduspargi kaitse-eeskirju.
- 2) Haanja Looduspargi praeguste sihtkaitsevööndite (s.h. Vällamägi) kaitsekorraldust ja ulatust ei tohi vähendada.
- 3) Avada arutelu Haanja Looduspargile rahvusparki staatuse andmise üle.

3. Olles tutvunud keskkonnaekspertiisiga ja teiste Saaremaa süvasadamat käsitlevate materjalidega ning sellele järgnenud arutelu käigus TA Looduskaitse Komisjon **leidis**:

- 1) Ekspertiisi läbiviimisel ei ole olnud kasutada või ei arvestatud olulistest lõikudes piisavalt adekvaatset informatsiooni (linnustik, maismaaloomastik, geoloogilised

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA

LOODUSKAITSE KOMISJON

taustuuringud, rannaprotsessid, lõhkamistöõde mõju, majanduslik põhjendus, maismaakommunikatsioonid, sadama võimalikud projektlahendused).

2) Saaremaa süvasadama projekti kavandamise dokumentidest (Saaremaa süvasadama asukohavaliku keskkonnaekspertiisi ja uuringute kalkulatsioon) nähtub, et juba enne keskkonnaekspertiisi tulemuste selgumist on kavandatud üksnes Undva sadama projekteerimistööd. See lubab väita, et ekspertiisi läbiviimine ei olnud vaba tellija eelistuste arvestamisest.

3) Ekspertiisigrupi üks liige (A. Aumees) on AS Undva Sadam nõukogu liikme (A. Kullapere) alluv, mis on vastuolus ekspertiisirühma sõltumatuse nõudega.

TA Looduskaitse Komisjon **otsustas**:

1) Arvestades Mereinstituudi poolt läbi viidud keskkonnamõtjude hindamise tulemusi ning olulisi hinnanguid (Eesti Ornitoloogiaühing, Kaarel Orviku), mida ekspertiisis pole piisavalt kajastatud, on Saaremaa süvasadama sobivaimaks asukohaks Tagalaht, kus on juba olemas vastav infrastruktuur ja tegutsev Veere sadam. Küdema laht, Uudepanga laht ja Tagamõisa poolsaare kesk- ja põhjaosa on inimtegevusest suhteliselt rikkumata loodusega paljude kaitset vajavate liikide elupaigaks.

2) Kogu Uudepanga laht ja Tagamõisa poolsaare kesk- ja põhjaosa tuleks kaitse alla võtta. Ainult siis oleks tagatud tervikliku ökosüsteemi säilumine ja siin talvituvate kirjuhahkade ja unikaalsete rannikukoosluste kaitse.

3) Eesti TA Looduskaitse Komisjon avaldab valmisolekut edasiseks konstruktiivseks koostööks.

Kõik otsused võeti vastu kohal viibinud komisjoni liikmete poolt ühehäälselt.

Urmas Tartes
Eesti TA Looduskaitse Komisjoni esimees